

Projekt

z dnia 3 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WITNICY**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939) oraz art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) Rada Miejska w Witnicy uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Piotr Zakryszko

GLÓWNY SPECJALISTA

Anna Kiermańska

BURMISTRZ

Agnieszka Chudziak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Witnica na 2026 rok

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Witnica na 2026 rok, zwany dalej „Programem” stanowi dla Gminy Witnica *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz jednocześnie *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii*, o którym mowa w art.10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.). Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych oraz stanowi część Strategii Rozwoju Gminy Witnica, Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego i Narodowego Programu Zdrowia. Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji, dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Zadania te finansowane będą ze środków pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które stanowią dodatkowe dochody gminy przeznaczone na profilaktykę w danym obszarze. Została wykonana diagnoza na potrzeby naszej gminy. Zgromadzona wiedza w wyniku badań umożliwiła nam identyfikację mocnych i słabych stron wdrażanych programów, wskazała dobre praktyki w tym zakresie, a także sformułowała zalecenia dotyczące sposobu realizacji programów profilaktycznych w przyszłości. Diagnoza ta miała na celu dokonania ewaluacji wszystkich dotychczasowych działań profilaktycznych prowadzonych w Gminie Witnica, finansowanych w ramach gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Ewaluacja dotyczy działań realizowanych w ramach dwóch celów:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej.
- Prowadzenie bieżącej pracy w obszarze uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez: terapię, redukcję szkód, reintegrację oraz socjoterapię.

II. Diagnoza

Zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane z piciem alkoholu i zażywaniem narkotyków z uwzględnieniem ich środowiskowej specyfiki. Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących dzieci i młodzież szkolną oraz dorosłych mieszkańców Gminy Witnicy, w oparciu diagnozę, o statystyki dotyczące problemów rodzinnych, środowiskowych i ekonomicznych uzyskanych z ankietowych informacji. Podstawowym celem niniejszej diagnozy było dostarczenie rzetelnych danych, które umożliwią skuteczne planowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień. Badania oparte na opinii mieszkańców oraz analizie statystycznej pozwoliły lepiej zrozumieć potrzeby społeczności lokalnej i wskazać obszary, w których interwencje są najbardziej potrzebne. Gmina Witnica jako odpowiedzialna jednostka samorządowa, stawia na holistyczne podejście do problemów uzależnień, angażując różnorodne instytucje i zasoby w celu budowania zdrowego i świadomego społeczeństwa. Niniejszy dokument stanowi fundament dla tworzenia programów i strategii, które nie tylko przeciwdziałają uzależnieniom, ale również promują zdrowy styl życia oraz rozwój potencjału lokalnej społeczności.

Cel badawczy zostanie osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jego mieszkańców. Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwią:

1. Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych.

2. Zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami, fonoholizmem oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób.
3. Poznanie doświadczeń pracowników instytucjonalnych oraz organizacji pozarządowych, nauczycieli i rodziców, a także sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży alkoholu w celu pogłębienia wyników badania i poznania szerszego kontekstu występujących problemów.

III. Cele i zadania Programu

1. Cel główny Programu

Głównym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz przeciwdziałanie problemom związanym z wyżej wymienionymi uzależnieniami. Pamiętać należy, że poziom używania alkoholu i narkotyków nie musi być związany z polityką wobec tych substancji – jest uzależniony od wielu zmiennych, jak np. rozwarstwienia społecznego, sytuacji gospodarczej kraju, poziomu stresu wśród mieszkańców danej gminy. Wiadomo też, że szkodliwe używanie wyżej wymienionych substancji oraz uzależnianie się od nich jest silnie skorelowane m.in. z biedą, wykluczeniem społecznym oraz chorobami psychicznymi. Realizowane w ramach Programu działania powinny być ukierunkowane na konkretne problemy (alkohol, narkotyki, przemoc) i być kierowane do konkretnych środowisk, grup wiekowych. Powinny mieć one perspektywę kontynuacji i zawierać ewaluację.

- a) Najważniejszym elementem realizacji programu jest kontynuacja i wsparcie **Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego d.s Uzależnień i Przemocy**. Punkt jest umiejscowiony w centrum Witnicy (Żółty Pałacyk), gdzie wszyscy mają dostęp do specjalistów (psycholog, terapeuta, członkowie komisji, pełnomocnik) gdzie każdy otrzymuje odpowiednie wsparcie adekwatne do zakładanych potrzeb.
- b) Utworzenie **światlicy** dla dzieci w formie placówki dziennego pobytu.
- c) **Edukacja** lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej, narkomanii poprzez zorganizowanie konferencji-szkolenia pt: *Jak skutecznie i prawidłowo przeciwdziałać problemom uzależnień oraz przemocy domowej w formie konferencji, wykładów.*

- d) Dofinansowanie **monitoringu** miejskiego w newralgicznych miejscach naszego miasta (amfiteatr).

2. Obszary realizowanego Programu

Cel główny realizowany będzie w szczególności w następujących obszarach wpisanych do Narodowego Programu Zdrowia:

1. profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
2. profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
3. profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;
4. terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków; realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków;
5. rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
6. badań i monitoringu prowadzonych działań.

W obszarach realizowanego Programu wykorzystana będzie profilaktyka zintegrowana, oparta na „Siedmiu dźwigniach skutecznej profilaktyki”:

1. Kieruj uwagę na to, co dobre.
2. O zachowaniach problemowych i profilaktyce myśl w sposób zintegrowany.
3. Bazuj na zasobach społeczności lokalnej.
4. Buduj na wartościach i marzeniach dzieci i młodzieży.
5. Walcz o to, by wychowanie i profilaktyka były priorytetem rozwojowym.
6. Tworząc strategię, szukaj maksymalnych efektów przy optymalnych kosztach.
7. Angażuj we współpracę ludzi z pasją i zamiłowaniem do dzieci i młodzieży.

3. Cele szczegółowe definiują tabele w poszczególnych załącznikach:

Załącznik nr 1
do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Witnica na rok 2026.

Cele szczegółowe definiuje poniższa tabela

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i zachowań behawioralnych			
Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Uwagi/rekomendacje
1. Realizacja w szkołach programów profilaktyki uniwersalnej z zachowaniem standardów jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych, opracowanych przez Wydział Wychowania i Profilaktyki Ośrodka Rozwoju Edukacji.	• ilość programów profilaktycznych • ilość przedszkoli i szkół realizujących program profilaktyczne, • ilość dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych • liczba rodziców, nauczycieli, opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych	• organizacje pozarządowe • placówki oświatowe • inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest upowszechnianie i wdrażanie programów o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania alkoholu i narkotyków oraz zachowań behawioralnych, w szczególności zalecanych w ramach rekomendacji programów profilaktycznych.

2. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjno – turystycznych z programem profilaktyki.	• liczba zajęć • liczba odbiorców • liczba jednostek realizująca pozalekcyjne zajęcia sportowe.	• organizacje pozarządowe • kluby sportowe • placówki oświatowe • inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest organizowanie i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z grup mieszanых pod względem statusu społecznego z uwzględnieniem działań profilaktycznych, dotyczących uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych w ramach profilaktyki uniwersalnej.
3. Realizacja programów profilaktyki selektywnej i środowiskowej o udowodnionej skuteczności lub gwarantujących satysfakcjonujący poziom realizacji wyznaczonych celów	• liczba programów • liczba odbiorców • liczba jednostek realizujących programy	• organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie programów o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, adresowanych do środowisk, w których występują problemy uzależnienia, w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób używających w sposób okazjonalny.

4. Szkolenie pracowników jednostek pomocowych z terenu Gminy.		• Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki • Ośrodek Pomocy Społecznej	Rekomendowana jest współpraca oraz udział w ogólnopolskich akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców.
5. Realizacja spektakli profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z włączeniem osób dorosłych (rodziców, nauczycieli).	• liczba spektakli • liczba odbiorców – uczestników bezpośrednich • liczba odbiorców – widzów • liczba jednostek realizujących programy	• organizacje pozarządowe • placówki oświatowe i kulturalne • inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest włączenie dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami w proces powstania spektaklu (np. opracowanie scenariusza, przygotowanie scenografii, kostiumów, itp., warsztaty teatralne, udział w próbach do spektaklu, występy na scenie). Bardzo ważnym elementem jest dostosowanie grup wiekowych do danego spektaklu.

6. Informowanie o dostępności usług i działań pomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości uzależnień oraz ochrony zdrowia psychicznego – kontynuacja działań.	• liczba publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych • liczba programów/kampanii • liczba odbiorców	• Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki • Ośrodek Pomocy Społecznej	Rekomendowana jest aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Należy zadbać o budowanie lokalnych koalicji na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień oraz nagłaśnianie tych poczynań przy okazji różnych wydarzeń w Gminie. Zadanie realizowane będzie m.in. przez: – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno- edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, warsztaty, szkolenia, eventy); – wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne; – bieżącą aktualizację i udostępnianie baz danych placówek leczniczych i pomocowych.
--	---	---	---

7. Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań.	• liczba diagnoz i raportów, • badań, ekspertyz, opinii	• organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki • Ośrodek Pomocy Społecznej	Niezbędne jest sprawdzanie, czy zakładane zmiany rzeczywście zachodzą i w jakim kierunku zmierzają. Należy sprawdzać, czy zrealizowane zakładane cele profilaktyczne i w jakim zakresie, co ułatwiło i co utrudniało realizację danych oddziaływań pomocowych. Kontrola umożliwia podjęcie decyzji o zakończeniu oddziaływania, jego kontynuacji lub wprowadzeniu korekt do Programu podnoszącego jego jakość.
---	--	---	---

Załącznik nr 2
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Witnica na rok 2026

Cel 2: Prowadzenie bieżącej pracy w obszarze uzależnień poprzez: terapię, redukcję szkód, reintegrację oraz socjoterapię			
Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Uwagi/rekomendacje
1. Realizacja programów profilaktyczno-interwencyjnych, korekcyjno-pomocowych skierowanych do osób pijących ryzykownie lub szkodliwie, eksperymentujących z różnymi używkami (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód) w oparciu o NPZ.	• liczba programów • liczba uczestników programów	• organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki • Ośrodek Pomocy Społecznej	Rekomendowane jest poszerzanie i udoskonalenie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności adresowanych, w tym w szczególności Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i zdrowia psychicznego. W ramach zadania rekomendowana jest realizacja programów skierowanych do osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem narkotyków czy alkoholu.
2. Utworzenie świetlicy, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z możliwością organizowania obozów terapeutycznych	• liczba programów • liczba zajęć • liczba placówek realizujących zajęcia • liczba odbiorców	• organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Programy powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych, zaplanowanych do realizacji zajęć. W ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np.

			teatralnych, tanecznych, sportowych, komputerowych).
3. Finansowanie części oprzyrządowania i kamer monitoringu w newralgicznym miejscu naszego miasta (amfiteatr).			inne instytucje i jednostki Zadanie winno być finansowane z rekomendacji KCPU w miejscu gdzie ze względu na występowanie szkód bezpośrednio związanych ze spożywaniem alkoholu.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie stowarzyszenia abstynenckiego oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione oraz osoby współuzależnione	liczba stowarzyszeń abstynenckich, stowarzyszeń ogólnopomocowych	organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Zadanie powinno być ewaluowane przez stowarzyszenia pod kątem reguł postępowania zawartych w „standardach działań stowarzyszeń abstynenckich”. Rekomendowane są działania w formie całorocznej. Obozy terapeutyczne powinny być integralnym elementem i stanowić uzupełnienie całorocznej pracy.
5. Realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii I terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych	- liczba ośrodków terapeutycznych - liczba programów - liczba odbiorców - rodzaje programów terapeutycznych - liczba wykwalifikowanej kadry	- ośrodki terapeutyczne - inne instytucje i jednostki - Ośrodek Pomocy Społecznej	Bardzo ważne jest, aby w leczeniu, poza terapią grupową, zagwarantować pacjentom systematyczne sesje psychoterapii indywidualnej oraz terapii.
6. Wspieranie ośrodków terapii uzależnień dziennych, całodobowych- Cibóż	- liczba ośrodków terapeutycznych - liczba programów - liczba odbiorców - rodzaje programów terapeutycznych - liczba wykwalifikowanej kadry	- ośrodki terapeutyczne detoksy, - Inne instytucje pomocowe	Bardzo ważne jest wsparcie lokalnych ośrodków terapii uzależnień z których korzystają regularnie mieszkańcy naszej gminy

7. Kontynuacja prowadzenia Gminnego punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych a także dla osób doświadczających przemocy i stosujących	• liczba punktów informacyjno-konsultacyjnych • liczba udzielonych świadczeń • liczba odbiorców	• organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Bardzo ważne jest, aby zadanie realizowane było przez doświadczoną kadrę, terapeutów, psychologów przeszkoloną w zakresie udzielania pomocy psychologicznej i terapeutycznej m.in. umiejętności w obszarze nawiązywania kontaktu, przeprowadzenia interwencji kryzysowej, udzielenia wsparcia, motywowania i poradnictwa. Ważne aby cały Gminny punkt był w jednym miejscu ogólnie dostępny.
--	---	--	---

Załącznik nr 3
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Witnica na rok 2026

Cel 3: Wzmacnianie kompetencji instytucji i osób odpowiedzialnych za realizację działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień			
Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Uwagi/rekomendacje
1. Tworzenie forów współpracy i wymiany informacji dla instytucji i osób zajmujących się realizacją zadań wynikających z Programu (np. w formie spotkań pedagogów szkolnych z członkami Gminnej Komisji oraz innych instytucji realizujących Program) – kontynuacja zadań.	• liczba forów • liczba spotkań • liczba wspólnych inicjatyw • liczba zaangażowanych podmiotów	• Gminna Komisja • Ośrodek Pomocy Społecznej • Policja • placówki oświatowe • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Współpraca powinna polegać na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom . Im więcej podmiotów zaangażowanych we współpracę, tym lepiej.
2. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień poprzez dofinansowanie szkoleń, zakup specjalistycznych opracowań,	• liczba szkoleń • liczba zakupionych materiałów • liczba odbiorców	• Gminna Komisja • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Systematyczne podnoszenie i wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień będzie pozytywnie wpływać na jakość świadczonych usług.

czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych, itp.				
3. Szkolenia dla członków Gminnej Komisji i członków Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.	• liczba szkoleń • liczba odbiorców	• Gminna Komisja • członkowie	Ważne jest stałe doskazywanie osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy co ma ogromne znaczenie w podnoszeniu ich kompetencji.	
4. Prowadzenie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej, dotyczącej uzależnień z dziećmi i młodzieżą	• liczba szkoleń/kursów • liczba odbiorców	• placówki oświatowe • świetlice • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Ważne jest rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych przez nauczycieli, pedagogów, psychologów.	

Cel 4: Ograniczanie dostępu do alkoholu			
Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Uwagi/rekomendacje
1. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	• liczba szkoleń • liczba odbiorców	• Gminna Komisja PiRPA • inne instytucje i jednostki	Ważne jest, aby sprzedawca i podawać napoje alkoholowe w sposób, który zminimalizuje negatywne skutki jego spożywania. Sprzedawcy muszą myśleć o tym, komu i jaką ilość sprzedają a przede wszystkim dbać o dobro klienta. Muszą też mieć świadomość, jakie konsekwencje im grożą w przypadku naruszania prawa w tym zakresie.
2. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zgodności z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi.	• liczba przeprowadzonych kontroli	• Gminna Komisja PiRPA	Cykliczne i częste kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych mogą istotnie wpłynąć na zmniejszenie naruszeń prawa w tym zakresie.
3. Działania interwencyjno-educacyjne skierowane do sprzedawców dotyczące zakazu	• liczba podjętych działań • liczba odbiorców	• Gminna Komisja PiRPA • organizacje pozarządowe • inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest przeprowadzenie badania metodą „tajemniczego klienta”.

sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 15.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.			
--	--	--	--

IV. Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań Gminnej Komisji GKPiRP należy w szczególności:

- a) inicjowanie działań stanowiących zadania własne Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy;
- b) prowadzenie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu;
- c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; w tym motywowanie uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowanie do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- d) rozpatrywanie zawiadomień z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych, dotyczących osób nadużywających alkoholu;
- e) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- f) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w sprawie limitu zezwoleń i zasad usytuowania;
- g) udział w posiedzeniach grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskiej Karty” oraz w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej;
- h) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, zgodnie z art. 15.ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- i) organizowanie szkoleń dla sprzedawców, dla osób posiadających zezwolenia i ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji PiRPA

- a) wynagrodzenie należne członkom Komisji związane jest z zakresem przydziału zadań i funkcji pełnionej w Komisji;
- b) przewodnicząca Komisji 950,00 zł za 1 miesiąc;
- c) zastępca przewodniczącej Komisji 850,00 zł za 1 miesiąc;

- d) pozostali członkowie Komisji za udział w posiedzeniu Komisji 200,00 zł za 1 miesiąc;
- e) osoba pełniąca dyżur po godz 15.00 za 1 godzinę – 50,00zł, z tym że dyżur jest pełniony przez dwie osoby, w wymiarze 1 godziny każda 1 raz w tygodniu;
- f) członkom Komisji przysługuje również sfinansowanie kosztów udziału w kontroli punktów sprzedaży, festynach profilaktycznych, w których pełnią czynny udział 30zł/h
- g) członkom Komisji przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na podstawie określonej w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem iż podróżą służbową jest wykonywanie zadań przez członków Komisji poza Gminą Witnica.

3. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Witnica na rok 2026

Burmistrz Gminy poprzez powołanego przez siebie pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z:

- Gminną Komisją w Witnicy,
- Gminnymi jednostkami oświatowymi,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Komisariatem Policji,
- innymi podmiotami, którym zleca się realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom, leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji osób uzależnionych oraz redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, określonych w Programie, zostaną ujęte w planach budżetowych na rok 2026. Finansowanie odbywać się będzie zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zasad wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483). Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być przeznaczane wyłącznie na realizację zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy, związanych z problemami alkoholowymi

oraz zadaniami ujętymi w niniejszym Programie, które pozostają w bezpośrednim związku z przeciwdziałaniem skutkom używania alkoholu. Zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii finansowane będą ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z art. 10 ust. 2 tej ustawy. W zakresie wykraczającym poza powyżej określone ramy, zadania realizowane w ramach programu będą finansowane z innych źródeł.

4. Monitoring oraz ewaluacja Programu

- a) Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy polegają w szczególności na diagnozowaniu i monitorowaniu uzależnień oraz badaniu efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu.
- b) Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych.
- c) Po zakończeniu realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień podmioty biorące udział w realizacji Programu zobowiązane są do przedstawienia sprawozdań, przeprowadzenia ewaluacji rezultatów swojej działalności oraz składania wyjaśnień i uzupełnień do przebiegu zadania, na wniosek osób kontrolujących realizację zadania publicznego i monitorującego realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- d) Burmistrz Gminy przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z wykonania zadania do 30 czerwca każdego roku.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Na podstawie art. 4¹ ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program, sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Działania zawarte w programie wychodzą naprzeciw potrzebom mieszkańców związanych z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu i narkotyków; obejmują szeroki wachlarz działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu dzieci i młodzieży oraz rodziny. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz *Przeciwdziałania Narkomanii* na rok 2026 jest chęcią podjęcia przedsięwzięć w obszarze uzależnień zainicjowanych na terenie gminy, aby był systematycznie i konsekwentnie realizowany w tym roku. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami mieszkańców, co pozwoliło by na zajęcie się problematyką alkoholizmu i narkomanii w sposób zorganizowany i kompleksowy. Gminny Program stanowi część „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Witnica”. Zadania określone w programie realizowane są w oparciu o uchwałę budżetową i zabezpieczone w niej środki finansowe na w/w cel. Wykonanie zadań przyjętych w Gminnym Programie uzależnia się od dochodów z opłat za wydane na podstawie art. 18 i 18¹ cyt. ustawy zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

Program zawiera również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

W związku z powyższym przyjęcie przedmiotowej uchwały należy uznać za zasadne.